

Bio-eieren

Een levenskrachtige sector

⋮ Paul Verbeke.

Afgelopen jaar beleefde de Belgische biovoedingssector opnieuw een krachtige groei, waarbij de bio-aardappelen en de bio-eieren de sterkste prestaties realiseerden (zie ook artikel vanaf pagina 4). Vanuit de recente actualiteit leek het ons interessant om de sector van de bio-eieren eens nader te belichten. Biogezond trok hiervoor naar het gloednieuwe hoofdkwartier van Bioforum Vlaanderen in Antwerpen, en voerde hierover een uitgebreid gesprek met "ketenmanager" Paul Verbeke.

Veel mensen willen zo diervriendelijk mogelijk eieren kopen, maar weten niet altijd goed wat dat inhoudt. Op de eieren die je in de winkel kunt kopen staat een code gestempeld, waarbij het cijfer "0" voor een biologisch ei staat, "1" voor een ei van vrije uitloop, "2" voor een scharrelei en "3" voor een kooiei.

Vanuit de pluimveehouderij worden de biologische eieren naar zogenaamde "pakstations" getransporteerd. Die sorteren ze en leveren ze dan via de groothandel aan verwerkers, biowinkels en supermarkten. Paul Verbeke : "In het pakstation worden deze eieren tevens gestempeld om fraude tegen te gaan. In sommige gevallen heeft een leghennenhouder zelf een pakstation. In andere gevallen niet." Bij de productie van biologische eitjes staat het welzijn van de legkip op de eerste plaats. Een kip is van oorsprong een bosdier dat het gewoon is om in mulle (blader)grond rond te scharrelen. De biologische landbouw wil het natuurlijke gedrag van dieren zoveel mogelijk bewaren en speelt daar dus op in. De biologische productie van eieren is wettelijk beschermd en in normen vastgelegd. Dit betekent onder meer verplichte vrije buitenloop, aandacht voor het juiste (onbespoten en niet-genetisch gemanipuleerd) voer, een natuurlijk dag-en-nacht-ritme en voldoende leefruimte in de stal voor deze ijverige scharrelaars. Elke producent wordt streng en onafhankelijk

gecontroleerd, met minstens één controle per jaar: in de praktijk is dat gemiddeld "anderhalve" (1,5) controle per bedrijf en per jaar.

Groeisector

En intussen draait de bio-eierensector in België vrij goed. Paul Verbeke : "De grote beschikbaarheid van dergelijke eieren in ons land is het resultaat van een relatief lange traditie." Zowel de Vlaamse als de Waalse bio-leghennen kennen een aantal dat constant blijft stijgen. Zo groeide het totale aantal biologische leghennen in Vlaanderen tussen de jaren 2011 en 2016 van 130 000 naar 189 000.

Er zijn dus relatief veel biologische eieren op de Belgische markt aanwezig, en de vraag naar deze eieren "blijft maar stijgen". "Zo bestaat nu al niet minder dan 14 procent van het totaal aantal verse eieren uit bio." En in Denemarken is dat zelfs 26 procent – wat duidelijk maakt dat er in ons land nog heel wat ruimte is om dit percentage verder uit te breiden. Over heel België zijn er nu ruwweg een 350 000-tal biologische leghennen. "Uit het geheel van uitbreidings- en omschakelingsprojecten (naar biolandbouw) die tot nu toe bekend zijn, weten we dat we momenteel nog een 150 000-tal extra bio-leghennen mogen verwachten. Het is dus niet onmogelijk dat er dan tijdelijk een overaanbod zal zijn."

⋮ De eieren rollen van de band.

⋮ Lekkere eieren bakken in de pan.

⋮ *De Taemhoeve in Neerouteren*

De installatie of de uitbreiding van een biologisch bedrijf met leg-hennen is sterk afhankelijk van de beschikbare landbouwgrond. Zo moet er in de eerste plaats voldoende grond (weiland) zijn voor de “uitloop” van de kippen – dus een ruim scharrelterrein waar ze zich goed in hun vel voelen. Daarnaast moet ook de mest van de kippen bij een biobedrijf afgezet worden, en om hierbij de Vlaamse en de biologische mestnormen niet te overschrijden is relatief veel grond nodig. De meeste Vlaamse bio-eierproducenten bevinden zich in de provincies Antwerpen en Limburg, met een mindere aanwezigheid in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Kort na de “kweek” worden bio-eieren aldus in een pakstation verzameld, afgestempeld, herverkt (van dozen van dertig naar de bekende doosjes van zes in de winkel) en tenslotte getransporteerd naar onder meer biowinkels en supermarkten. Een zeer belangrijk pakstation op Vlaams grondgebied is het Bolderhof (www.bolderhof.be) in Zonhoven. Een deel van die bio-eieren komen niet in schaalvorm bij de consument terecht, maar worden wel in andere biologische etenswaren verwerkt.

Door het vrij hoge aantal in ons land worden er hier dus relatief weinig bio-eieren ingevoerd. In elk geval worden zowat de helft van de Belgische bio-eieren via biowinkels verkocht, en de andere helft via supermarkten.

Succesfactoren

Het grote succes van biologische eieren heeft voor een flink deel te maken met het feit dat het een relatief goedkoop product is (in verhouding tot veel andere bioproducten), met een gemiddelde (correcte) prijs van 30 eurocent per stuk in de winkel. Een andere belangrijke factor is het feit dat de verschillen tussen gangbare en bio-eieren – namelijk aandacht voor dierenwelzijn en grondgebondenheid – duidelijk herkenbaar zijn voor de consument. Elke omschakeling naar biologische landbouw moet beredeneerd en in overleg met potentiële afnemers gebeuren. Voor de kippenkwekers is het van belang dat zij over voldoende uitloopweiden kunnen beschikken en ook de afzet van kippenmest blijft een uitdaging. Tenslotte is er ook nog de steeds groeiende aandacht van de Belg (en de Vlaming) voor dierenwelzijn, een fenomeen dat na de recente slachthuisschandalen (Izegem, Tielt) alleen nog maar versterkt zal worden.

De toekomst van de bio-kip en het bio-ei – wie was er nu weer het eerst – lijkt dus verzekerd...

⋮ *Eieren met stempel.*

⋮ *De kippen van de Taemhoeve.*

